

Ekološki projekti Grada Poreča

Od Hrvatske mreže zdravih gradova prihvaćena metoda RAP-a, provedena u Poreču krajem 2006. godine, istakla je održivi razvoj, razvoj gospodarstva i očuvanje okoliša kao jedan od zdravstvenih prioriteta. Od 2006. do 2008. godine na tragu spomenutog prioriteta Poreč – Zdravi grad pokrenuo je, uz pomoć svojih suradnika i projektnih partnera (Veleučilište u Rijeci – poljoprivredni odjel Poreč, Srednja škola Mate Balote Poreč – smjer poljoprivredni tehničar, Osnovna škola Poreč – eko grupe, Izviđački odred "Ulika" Poreč, Udruge lovaca Poreštine, Veterinarska stanica Poreč, Veterinarski fakultet Zagreb – Odjel parazitologije i dr.) ekološki projekt za Grad Poreč koji obuhvaća lokalni program suzbijanja ambrozije, lokalni program kontrole populacije galebova, program određivanja rizika kontaminiranih javnih površina razvojnim oblicima parazita opasnih za ljudsko zdravlje i program Odmor bez rizika s aspekta čistoće mora, tla i zraka, te otklanjanja opasnosti vezane uz krpelje, pauke, komarce, divlje i domaće životinje.

Grad Poreč nema velikih zagađivača sa svim potencijalnim otpadima koji nastaju kao produkt proizvodnih procesa. Izuzetno je uređen grad s nizom uzastopno osvojenih nagrada (Turistički svijet) za najuređeniji hrvatski grad, te njeguje dugoročnu strategiju i opredjeljenje čuvanja, uređivanja i održavanja gradskih zelenih površina. S druge strane, Poreč je grad koji je kroz komunikaciju s građanima te na temelju praćenja raznih ekoloških i zdravstvenih pokazatelja (globalno i lokalno), utvrdio potrebu za razvijanjem specifičnih ekološko-zdravstvenih programa, koji direktno utječu na kvalitetu života i unapređenje zdravlja, kako lokalnog stanovništva, tako i svih mnogobrojnih posjetitelja Poreča.

Posljednjih tridesetak godina zapadni svijet postaje svjestan pandemije alergijskih bolesti, u prvom redu dišnog sustava, koje su uvjetovane inhalacijskim-dišnim alergenima. Takozvani "alergijski marš" zajednički je naziv za progresiju alergijskih oboljenja od djetinjstva, koja se nadovezuju jedno na drugo. Trenutno svaki deseti građanin Republike Hrvatske boluje od alergije dišnog sustava. Poseban problem predstavlja širenje ambrozije, jer njezin polen koji se oslobađa u toku cvatnje od srpnja do rujna, dakle u špici turističke sezone, ugrožava i turiste, te se radi o pojavi koja može odvratiti posjetitelje Poreča od izbora ovog turističkog odredišta. Istovremeno, pokazatelji iz dokumenta Gradska slika zdravlja Grada Poreča ukazuju na činjenicu da djeca i odrasli stanovnici Poreča najčešće poboljšavaju od bolesti dišnog sustava, te da su ovo najzastupljenije zdravstvene smetnje lokalnog stanovništva.

Sadržaj ovog ekološko-zdravstvenog programa za Poreč uključuje screening biljke ambrozije

(kartiranje i mjerenje koncentracije polena u zraku), organizirano uništavanje korova i trajnu senzibilizaciju, edukaciju i informiranje stanovništva o postignutim rezultatima projekta.

Sustavnim obilaskom terena (stručnjaka i volontera), snimanjem gps-om i opisom nalazišta, stvara se gradska mapa lokacija biljke ambrozije, prati eventualno širenje te stvara osnova za uništavanje biljke. Ambrozije je najviše na predjelu Funtana, zapuštenom zemljištu uz cestu – biciklističku stazu Funtana – Fuškulin. Na otprilike 2500 m² parcele trapezoidnog oblika nalazi se otprilike 150 biljaka. Ima je i u Sv. Lovreču, u kanalu uz cestu kraj groblja, gdje je identificirano desetak biljaka, te na predjelu Žatika (pored gradskog groblja), nekoliko biljaka na privatnoj parceli. Ne deponiji Košambra nađena je jedna biljka ambrozije.

Edukativnim lecima, plakatima, demonstracijom biljke ambrozije na najfrekventnijim gradskim punktovima (porečka tržnica, trgovine, ljekarne, Dom zdravlja Poreč), predavanjima (za građane, učenicke u poljoprivrednoj školi, eko grupe

škola, volontere), te aktiviranjem ekoloških grupa u školama, nastoji se u program uključiti stanovnike Grada Poreča svih dobnih skupina.

U tijeku je opširno ispitivanje u sklopu znanstvenog rada (doktorska disertacija) profesorice biologije porečke srednje škole kojim će se utvrditi koncentracija polena u zraku i uspostaviti njegovo sustavno praćenje.

U suradnji sa Županijskim centrom za alergološka testiranja u pripremi je program uvođenja rutinskog ispitivanja osjetljivosti na polen ambrozije i masline.

Opisani program financiran od Grada Poreča namijenjen je zemljoposjednicima (radi prepoznavanja i uništavanja ambrozije na svojim posjedima), ostalim fokusnim grupama građana (lovcima, izviđačima, eko grupama) u svrhu suzaštite, alergičnim osobama (adekvatna i pravovremena zaštita od utjecaja polena ambrozije), te institucijama koje na osnovi kartografije mogu efikasno provoditi zakonske obaveze suzbijanja ambrozije.

Dr. Nino Basanić

